Samenvatting enquête wonen en leefbaarheid in Schouwerzijl
Schouwerzijlsters zijn over het algemeen zeer content over het wonen en de leefbaarheid in hun dorp. Het dorp kent veel mooie plekjes. Ze liggen als het ware in een lint langs de Kromme Raken door het dorp naar het Reitdiep. Bewoners noemen de saamhorigheid, openheid en betrokkenheid van de gemeenschap. Schouwerzijl wordt over het algemeen gezien als een veilig dorp. Dat geldt echter niet voor de verkeersveiligheid in en rondom het dorp, vooral voor kleine kinderen en mensen die minder goed ter been zijn. Het gemis aan een veilige wandelroute door het dorp wordt sterk gevoeld. Veel bewoners missen ook de mogelijkheid om op een veilige manier een ommetje te maken. Dit blijkt uit een eind 2020 in het dorp gehouden enquête waaraan ruim 80% van de bewoners heeft meegedaan.

Dorpsbudget
De betrokkenheid van de bewoners blijkt ook uit de vele ideeën om het dorp mooier te maken. In bijlage I zijn alle genoemde ideeën verzameld. Een grote groep ideeën heeft betrekking op het parkje en het gebied rond de Mouskerij. Opvallend veel ideeën gaan over wandel- en fietsmogelijkheden. Een andere in het oog springende groep betreft het verkeersveiliger maken van Schouwerzijl, waarbij ook voorstellen passen om meer parkeerplaatsen te creëren. Naast voorstellen om het dorp te ‘vergroenen’, zijn er ook voorstellen voor meer materiële zaken, specifieke plekken of bepaalde leeftijdsgroepen. Tenslotte noemen we voorstellen voor bepaalde festiviteiten. Resteert nog een categorie diversen. Hierbij komt een dilemma naar voren. Bij veel mensen leeft de wens om Schouwerzijl nog aantrekkelijker te maken, maar tegelijkertijd ook de vrees dat daarmee de overlast in de zomerperiode nog meer zal toenemen.

Projecten
Bij een vraag naar de verdeling van een fictief budget over verschillende projecten blijkt er veel support te zijn voor meer wandelpaden in de buurt. Een dergelijk project krijgt verreweg de hoogste score. Verder valt op dat een bijentuin/biodiversiteit op een bijna even groot aantal voorstanders kan rekenen, al is de gemiddelde score hier wel wat lager. De speeltuin en de inrichting van het grasveld in het park scoren ook wat lager maar krijgen toch nog behoorlijk veel steun. Bij de inrichting van het grasveld in het parkje zien we een beperkte range, hetgeen wil zeggen dat er geen uitschieters waren van mensen die hier extra veel aan wilden besteden. Het baarhuisje krijgt van bijna de helft van de respondenten een bedrag dat gemiddeld iets lager ligt. De rij wordt gesloten door respectievelijk het zwemvlot, een beweegtuin en een steiger in de haven.

Sociale samenhang
De sociale samenhang in Schouwerzijl lijkt sterk zonder dat dit als beklemmend wordt ervaren. Saamhorigheid wordt belangrijk gevonden, men voelt zich betrokken bij het dorp, wil zich daar ook voor inzetten en denkt dat het gemakkelijk is om opgenomen te worden in de gemeenschap. De hulpvaardigheid wordt hoog ingeschat en Schouwerzijl wordt voor kinderen een goede plek gevonden om op te groeien. Voor tieners kleven er echter ook wat minpunten aan het wonen in een klein dorp als Schouwerzijl, met relatief weinig leeftijdsgenoten.

Mobiliteit
Hoewel Schouwerzijl geen openbaar vervoer (meer) heeft, is mobiliteit voor de meeste bewoners niet problematisch. Dat komt ook omdat er een relatief hoog autobezit is. Voor degenen die (tijdelijk) niet over eigen vervoer beschikken, is er vaak wel een oplossing, bijvoorbeeld door een oproep op de groepsapp of door het bellen van de Hubtaxi. De meeste mensen ervaren voor zichzelf geen of weinig parkeerproblemen. Bijna iedereen vindt wel een plekje, hetzij op eigen erf of langs de weg. Toch wil dat niet zeggen dat het parkeren probleemloos is, integendeel. Er wordt juist relatief veel parkeeroverlast gemeld vanwege langs de weg of op de stoep geparkeerde auto’s en auto’s die op plaatsen staan waar dat niet mag. Vooral ’s zomers leidt dat tot

een verstopte weg. Dat geeft ergernis en oponthoud. Er zou ook gezegd kunnen worden dat het doorgaande (landbouw-)verkeer en de vele bezoekers in de zomertijd voor problemen zorgen. Het is maar hoe je het bekijkt. Wellicht kan parkeergelegenheid aan de randen van het dorp voor wat soelaas zorgen.

Veiligheid
Sociale veiligheid is geen issue. Verkeersveiligheid is dat wel. De toegangswegen naar Schouwerzijl zijn smal en niet altijd even goed onderhouden, waarbij vooral ook de wegkanten worden genoemd. In combinatie met het gegeven dat er vaak te hard wordt gereden, zorgt dat voor onveilige situaties voor fietsers en wandelaars. Ook in het dorp zelf wordt te hard gereden. Het zware en brede landbouwverkeer, in combinatie met de smalle wegen en het ontbreken van veilige voetpaden zorgt soms voor hachelijke situaties. Helemaal wanneer de omstandigheden minder gunstig zijn, door het weer of door duisternis.

Voorzieningen
Over de 'eigen' voorzieningen, zoals het dorpshuis, zijn de bewoners positief. Dat is wat minder het geval met de infrastructurele voorzieningen. Daarbij worden vooral de matige kwaliteit van het gsm-netwerk en van de internetverbinding genoemd.
Al met al kan geconcludeerd worden dat bestaande 'eigen' voorzieningen voor driekwart van de bewoners van Schouwerzijl belangrijk of erg belangrijk zijn. Wat betreft het dorpshuis en het park is dat zelfs nog meer. De glasbak scoort wat onder het gemiddelde, maar ook daarvoor geldt dat altijd nog een krappe 70% de glasbak als belangrijk of zeer belangrijk waardeert. Wat betreft het gebruik van voorzieningen is er een grotere variatie. Relatief veel gebruikt of bezocht zijn het park, het dorpshuis en de glasbak, in iets mindere mate de brievenbus, het zwemvlot en de Mouskerij. De begraafplaats en de speeltuin worden duidelijk minder bezocht terwijl ook deze toch wel belangrijk worden gevonden. Wat tenslotte nog opvalt, is dat de glasbak niet bijzonder belangrijk wordt gevonden, maar wel relatief vaak wordt gebruikt.
Als gevraagd wordt naar gemiste voorzieningen, worden naast eerder genoemde ideeën ook winkels, afhaalpunten, kleinschalige horeca, mogelijkheid van aardwarmte, deelauto's en een (publieke) laadpaal en glasvezelinternet naar voren gebracht. Voor minder zelfredzame mensen wordt ook een groot aantal suggesties gedaan, deels betrekking hebbend op het tegengaan van vereenzaming. Daarnaast ook suggesties om het voor ouderen mogelijk te maken om in Schouwerzijl te blijven wonen, bijvoorbeeld door vervoer te regelen, boodschappenhulp, hulp bij tuinonderhoud of een betere toegankelijkheid.

Dorpsactiviteiten
Van de dorpsactiviteiten worden vooral de thema-avonden, het samen eten, Sinterklaasfeest, 'Proatcafe' en het jaarlijkse dorpsfeest gewaardeerd. Opvallend is dat de waardering voor de lezingen in het dorpshuis Vrij sterk uiteenloopt.

Ondernemerschap
Ten aanzien van ondernemerschap in Schouwerzijl blijkt dat de belangen niet allemaal parallel lopen. Waar de één juist meer bedrijvigheid wenst, ook als dat tot een zekere mate van hinder leidt, wil een ander juist zo veel mogelijk het authentieke en rustige karakter van het dorp bewaren. Het blijkt dat de laatste groep in de meerderheid is.

Overlast
Overlast is er vooral in de vorm van verkeers- en parkeeroverlast. Daarnaast noemt men de rommel en poep van honden en mensen, restjes van vuur, e.d. Vooral zomers, wanneer er een grote toestroom van mensen is, wordt dat als een probleem ervaren. In het algemeen zorgt de problematiek rond de toenemende recreatieve druk voor meer overlast. Verder wordt ook nog gedacht aan verstoring van de (zondags-)rust door lawaai makende grasmaaiers, motorzagen e.d. en andere vormen van geluidsoverlast, zoals het gebruik van de glasbak. Ook wordt het geluid van een grondtoon genoemd die voor overlast zorgt. Het zijn echter vooral verkeersoverlast en de toenemende recreatieve druk die meer algemeen als problematisch worden ervaren.